

רכיבי הכנסות עובד שכיר - הפטורות מתשלום דמי ביטוח

הכותב: רמי אריה עורך דין ורואה חשבון*

מעסיקים שימו לב לחוזר החדש אשר פורסם על ידי המוסד לביטוח לאומי, המפרט את המצבים בהם הכנסת עובד שכיר פטורה מתשלום דמי ביטוח לאומי, וכן את התנאים לקבלת הפטור ואת הסנקציות אשר יחולו על מעסיק שלא ידווח על ההכנסות החייבות המלאות של עובדיו.

פטור מתשלום דמי ביטוח ניתן במקרים מצומצמים המעוגנים בחוק, כך שמרבית רכיבי השכר חייבים בתשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות. חוזר זה מחליף חוזרים קודמים בנושא הכנסות פטורות.

ביום 21.2.2019 פרסם המוסד לביטוח לאומי את חוזר מעסיקים מס' 1479 בנושא הכנסות עובד שכיר הפטורות מתשלום דמי ביטוח.

סעיף 342(ב) לחוק הביטוח הלאומי, קובע חובת תשלום דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות על המעסיק בהתאם להכנסתו של העובד. סעיף 344(א) לחוק, קובע כי ההכנסה החייבת בדמי ביטוח היא ההכנסה מהמקורות המפורטים בסעיף 2(2) לפקודת מס הכנסה.

בתקנה 2 לתקנות הביטוח הלאומי (תשלום ופטור מתשלום דמי ביטוח), התשנ"ה-1995 נקבע, כי לא ישולמו דמי ביטוח מהכנסת עובד הפטורה ממס לפי פקודת מס הכנסה למעט הכנסה לפי סעיף 9(5).

על מנת למנוע מצבים בהם המוסד לביטוח לאומי יחייב בדעיבת דמי ביטוח לאומי ודמי ביטוח בריאות בתוספת קנסות והצמדה כחוק בגין רכיבים שונים, אשר סווגו כרכיבים פטורים, החוזר מבהיר כי אין לפטור רכיב שכר אשר אינו מצוין בחוזר ללא קבלת אישור מראש ובכתב מהמוסד לביטוח לאומי.

המוסד לביטוח לאומי יבדוק מעת לעת את השימוש אשר נעשה בפועל ברכיב שכר שקיבל אישור לפטור מתשלום דמי ביטוח.

מעסיק אשר לא ידווח על ההכנסות החייבות המלאות של העובד יחויב, בקנסות ובהצמדה בהתאם לסעיף 364 לחוק, וכן יהיה חשוף לתביעות להחזרי גמלאות אשר שילם המוסד לביטוח לאומי לעובד עד לסכום של 20 פעמים מהשכר הממוצע (לכל עובד) בהתאם לסעיף 369 לחוק.

החוזר מונה רשימה של הכנסות הפטורות מתשלום דמי ביטוח, ותנאים לקבלת הפטור, בין היתר:

1. תשלומים המשולמים לעובד עקב ניתוק יחסי עובד-מעביד ע"פ דין
2. החזרי הוצאות אשר הוציא העובד לצורך המעסיק
3. מימון לימודים/השתלמות/קורסי הכשרה וכד'
4. בגדי עבודה
5. הפרשות סוציאליות
6. אופציות במסלול הוני לפי סעיף 345א
7. פיצויי הלנת שכר, ריבית והפרשי הצמדה על השכר המולן
8. מענק פטירה
9. הוצאות המותרות בניכוי למומחה חוץ/ספורטאי חוץ/עיתונאי חוץ

רמי אריה עו"ד ר"ח ויועץ מיסוי, בעל משרד לדיני מסים, חבר צוות התגובות של לשכת עורכי הדין בישראל, מרצה בכיר בתחום דיני המס ומנהל מקצועי של אתר האינטרנט מסים ועסקים www.ralc.co.il